

Uppföljning Julstaden och Kulturkalaset

Innehåll

1. Bakgrund.....	2
2. Kulturkalaset.....	2
Vision och uppdrag	2
2.1 Förslag Kulturkalas 2017	3
Verksamhetsmodell och budgetförutsättningar	3
Utbud.....	4
Antalet evenemangsdagar	4
Festplatser	4
Budget	5
Möjligheter	5
2.2 Eventuella konsekvenser	6
3. Julstaden	6
Bakgrund.....	6
Julstaden 2017	6
Budget	7
4. Sammanfattning och fortsatt arbete	8

1. Bakgrund

I samband med styrelsemötet för Göteborg & Co Träffpunkt den 27 september 2016 fördes en diskussion om de årligen återkommande evenemangen Kulturkalaset och Julstaden samt hur evenemangen ska finansieras framgent. Styrelsen var tydlig med Julstadens betydelse för destinationen och vikten av att säkra Julstadens framtida finansiering och att finansieringen ska ske inom ram. Bolaget fick i uppdrag att återkomma i frågan. Under hösten 2016 har uppdraget återrapporterats till styrelsen.

Vid styrelsemötet 2016-12-16 redovisades på övergripande nivå hur Kulturkalaset påverkas av omfördelningen i budget 2017 mellan Kulturkalaset och Julstaden. Styrelsen förde en diskussion och betonade att fattat budgetbeslut gäller. Vidare efterfrågades ett mer detaljerat underlag, att utifrån fastställd budget redovisa följande:

- Den totala ekonomin för Kulturkalaset med utgångspunkt i tidigare redovisad ekonomisk uppställning.
- Kulturkalasets omfattning i dagar och platser, med belysning av de olika festplatserna.
- Kulturkalasets förändrade inriktning utifrån budgetbeslutet och vilka konsekvenser det innebär att festplatserna förändras.

2. Kulturkalaset

Kulturkalaset grundades 2007 ur det tidigare Göteborgskalaset. Syftet var att genom att sätta kulturen och upplevelsen i centrum fortsatt kunna bevara de goda värden som Göteborgskalaset bidragit med för Staden, men minska de negativa effekterna som "kalasandet" fört med sig.

Vision, syfte och uppdrag formulerades gemensamt av Västra Götalandsregionen (VGR), Göteborgs Stad samt Göteborg & Co. Förändringen innebar att antalet festdagar gick från tio till sex, antalet festplatser begränsades och utbudet på scenerna förändrades, från renodlade genrer till en mix av olika genrer.

Budgeten togs fram av Göteborg & Co i samarbete mellan huvudparterna Göteborgs Stad, VGR, och Näringslivsgruppen. Dessa bildade styrgrupp.

2012 lyftes Kulturkalaset i Göteborg & Cos styrelse, med anledning av ett årligt underskott. Styrelsens beslut blev att bibehålla Kulturkalasets omfattning. Ur kommunens budget tillskötts medel till bolaget att fördela mellan Kulturkalaset och Julstaden.

Vision och uppdrag

Visionen för Kulturkalaset formuleras enligt följande: *"Göteborgs Kulturkalas skall vara den internationellt erkända mötesplatsen med unika egenskaper som inbjuder alla till lustfyllda, oväntade upplevelser i stark gemenskap och som har självklar regional förankring".*

Uppdraget är att bidra till ett mänskligare och roligare samhälle samt att stärka det rika kulturutbudet och på så sätt medverka till att Göteborg och Västra Götalandsregionen blir än mer attraktiva att leva och verka i samt besöka. Kulturkalaset ska, enligt uppdraget, vara en tradition vars festplatser återkommer samma tid år efter år. På så sätt ges även möjlighet

att skapa en långsiktigt fungerande infrastruktur utmed stråket, vilket på sikt gynnar såväl Kulturkalaset som andra evenemang.

2.1 Förslag Kulturkalas 2017

Verksamhetsmodell och budgetförutsättningar

Kulturkalaset erbjuder en bred festivalplattform för såväl kulturlivet i staden som för kommersiella aktörer. Plattformen är formad utifrån det syfte och uppdrag som beslutats för Kulturkalaset.

Kulturkalasetets storlek, och därmed festivalplattformens omfattning, bestäms av en prognostiserad intäktsram som består av uppdragsersättning, sponsorintäkter, andra finansiella samarbeten och försäljning. Festivalplattformen innehåller ett koncept, infrastruktur, program, mat och marknadsföring som tillsammans genererar ett publikintresse. Festivalen är gratis för alla besökare.

Verksamhetsmodellen är självförstärkande. Programmets utformning och kvalitet genererar publikintresset som skapat ett ökat kommersiellt intresse vilket succesivt byggt festivalplattformen starkare. Det blir en positiv spiral där en allt starkare festivalplattform ökar intresset att medverka och får fler människor att besöka evenemanget.

En minskad intäktsram innebär att festivalplattformen blir mindre och därmed begränsas utbudet (färre antal akter och/eller färre kulturområden) vilket antas påverka publikintresset.

Den samarbetsplattform som Kulturkalaset är idag har byggts upp sedan starten 2007 och är en bra grund att stå på i ett förändringsarbete. Det är dock viktigt att lyfta att vissa intressenter kan komma att uppfatta att förändringen innebär att förväntade effekter försvagas. Detta skulle kunna leda till ett minskat intresse, vilket kan påverka både intäkter och innehåll.

Ekonomiskt har Kulturkalaset inga reserver och får inte gå med underskott. Det innebär att festivalplattformens initiala omfattning (intäktsramen) alltid behöver beräknas med försiktighet. Bedömningen är att en minskad plattform innebär att de kommersiella intäkterna minskar med ca 2 mkr och att den totala intäktsramen blir ca 19 mkr jämfört med 23,6 mkr 2016. Det är utgångspunkten för Kulturkalaset 2017. Skulle det kommersiella intresset visa sig vara större kan festivalplattformen utökas i begränsas omfattning, i takt med säkrade intäkter.

Utifrån den prognostiserade intäktsramen har utbud, antal dagar och antal evenemangsplatser värderats. Eftersom verksamhetsmodellens kommersiella sida är beroende av i vilken grad programmets utformning och kvalitet skapar publikintresse kommer festplatser som ger bäst förutsättningar för ett utbud som attraherar, inkluderar och skapar delaktighet hos så många människor som möjligt att prioriteras.

Utbud

I syfte att bibehålla attraktivitet och publikintresse behöver utbudet vara inkluderande och spetsigt med hög kvalitet. Bedömningen är att programbudgeten inte ska reduceras med mer än det som blir resultatet av en mindre festivalplattform.

Antalet evenemangsdagar

I bedömningen av antal dagar har tre alternativt värderats: att ta bort första dagen, att ta bort sista dagen eller ta bort både första och sista dagen. Förslaget är att ta bort den första dagen, som är tisdagen. Vecka 33 är för många första arbetsveckan efter semestern och många barn startar även skolan denna vecka. Att ta bort en veckodag tidigt i veckan bedöms därför ha minst påverkan på helheten. En viss påverkan på externa intäkter kan dock inte uteslutas. Att ta bort två dagar har inte bedömts som möjligt, då ett fyra dagar långt Kulturkalas tappar allt för många möjligheter till extern försäljning. Att ta bort söndagen bedöms inte heller vara ett bra alternativ. Söndagen är en dag som passar många och särskilt möjliggör för familjer att ta del av Kulturkalaset.

Festplatser

De festplatser som budget- och publikmässigt är störst är Götaplatsen, Barnens Kulturkalas (Trädgårdsföreningen), Bältespännarparken, Kungstorget tillsammans med Basargatan, Kanaltorget, Jussi Björlingsplats (kajen runt GöteborgsOperan) samt Packhuskajen. Utöver detta finns ett antal festplatser som genomförs i olika samarbeten. Vägledande har varit att prioritera de festplatser som ger bäst förutsättningar för ett inkluderande och spetsigt utbud och som därmed attraherar besökare, vilket också skapar det kommersiella intresset. Det är viktigt att det finns ett naturligt flöde av människor mellan festplatserna (festivalområdet) som därmed rent geografisk behöver hänga ihop.

I val av festplats finns det också säkerhetsmässiga aspekter att ta hänsyn till. Att välja festplatser som är underdimensionerade kan påverka både säkerhet och upplevelse. De begränsar publikens rörlighet och möjligheten att på ett säkert sätt ta hand om publikvolymerna till enstaka spelningar. När mellan 25 000-35 000 personer står framför scenen på Götaplatsen så pågår en förflyttning av ytterligare 10 000 - 20 000 som antingen inte fick plats, inte hörde/såg tillfredsställande eller enbart ville stanna en kortare stund.

Följande festplatser utgör basen för Kulturkalaset 2017: Götaplatsen, Bältespännarparken och Barnens Kulturkalas.

Götaplatsen prioriteras därför att

1. Den ger utrymme så att stora ensembler, t.ex. Operan, GSO samt att körprojekt får plats.
2. Den ger utrymme för ambitiösa produktioner med mycket teknisk utrustning.
3. Götaplatsen ger förutsättningar att hantera stora publikmängder, vilket är viktigt ur säkerhetsperspektiv.
4. Den skapar en tydlig synlig huvudscen som bidrar till festivalkänslan.

Bältespännarparken prioriteras därför att

1. Den är centralt belägen ("alla" vill vara i centrum).
2. Den ger plats för många samarbeten (kultur-, kommersiella- och exponering) som Kulturkalaset är beroende av.

3. Den är knutpunkten i festivalkänslan.

Barnens Kulturkalas/Trädgårdsföreningen prioriteras därför att

1. Barnen är prioriterade (och deras familjer).
2. Det är en inkluderande och säker plats ur ett barnperspektiv.
3. Den ligger geografiskt rätt placerad.

Tillsammans skapar festplatserna en geografisk helhet, med tillräckligt god närhet mellan varje område, som genom Avenyn både hänger ihop, skapar den rätta festivalkänslan och skapar utrymme för säkra publikflöden. Utöver föreslagna festplatser prioriteras ett varierat utbud av matförsäljning, där Basargatan bevaras alternativt placeras på annan lämplig plats utefter helhetens syfte.

Budget

Intäkter (mkr)	Justerad Budget 2017	Utfall 2016*
Uppdragsersättning	11,1	13,5
VGR	1	1,5
NLG	0,4	0,4
Kulturförvaltningen	0,3	0,3
Samarbetsavtal	5,2**	6,6
Försäljning	1**	1,3
Summa	19,0	23,6

Kostnader (mkr)	Justerad Budget 2017	Utfall 2016
Personal, arbetsplatser, lager, tillstånd, evenemangsgemensamma kostnader	-8,1	-8,3
Marknadsföring	-2,0	-2,2
Götaplatsen	-3,2	-3,2
Bältesspännarparken (inkl. Storans P)	-1,7	-1,6
Barnens kulturkalas	-2,0	-1,8
Säkerhet	-0,9	-1,0
Övrigt	-0,8	-0,9
Reserv (säkerhet, bygg m.m.)	-0,3	0
Övriga platser/program	0	-1,1
Kungstorget	0	-2,5
Packhuskajen	0	-0,9
Kanaltorget	0	-0,1
Summa	-19,0	-23,6

*Utfall 2016 exkl. Najwa Karam, som genomfördes med extern finansiering utanför ordinarie budgetram.

** Prognosticerad försäljning

Möjligheter

Bolaget har gjort en försiktig budget givet de nu kända förutsättningarna. Det kommersiella intresset avgör om det blir möjligt att öppna ytterligare festplatser. I en positiv utveckling prioriteras i första hand Kungstorget, vilket skulle innebära att befintliga samarbetsavtal kopplade till platsen kan upprätthållas istället för att hitta ersättningslösningar.

Kulturkalasets bidrag i arbetet för en Jämlik stad skulle kunna öppna för möjligheten till utökat samarbete med flera av stadens verksamheter.

2.2 Eventuella konsekvenser

Styrelsen ställde vid sammanträdet den 16/12 särskilt frågan om föreslagen förändring innebär förändring i Kulturkalasets inriktning.

Utifrån nuvarande förutsättningar och kända förhållanden görs bedömningen att ett evenemang kommer kunna levereras enligt det formulerade uppdraget. Vad gäller inkludering/integration är det främst en metod som innebär något som genomsyrar allt, till exempel ett samarbete kring en programpunkt, en ordinarie bokning eller en särskild programsatsning med extern finansiering. Den minskade festivalplattformen för Kulturkalaset 2017 är i sig inte avgörande för metoden att arbeta med inkludering och integration men kommer att begränsa utbudet och möjligheten att i samma grad som tidigare erbjuda ett brett kulturutbud, och som når många målgrupper.

3. Julstaden

Bakgrund

Jul på Liseberg startade år 2000. Som en utveckling på konceptet tog Göteborg & Co 2004 initiativ till projektet, "Julstaden Göteborg", som skulle göra det möjligt att även vintertid skapa förutsättningar för ett ökat antal tillresande, genom att ge besökarna en totalupplevelse som överträffar övriga jularrangemang i Norden.

Visionen utvecklades i samarbete med några av de större fastighetsägarna på och kring Kungsportsavenyn och de övriga områden i centrala Göteborg som berördes av projektet. Projektet låg i linje med såväl kommunens ambitioner att återställa Kungsportsavenyns ställning som ledande "paradgata", som fastighetsägarnas önskemål att delta i den lokala utvecklingen och därmed positivt påverka den lokala tillväxten och fastigheternas värde.

Julstaden har de senare åren erfarit ett sviktande intresse från såväl fastighetsägare som Stadens förvaltningar och bolag, vilket har påverkat möjligheten att klara en budget i balans. Julstadens finansiering kan inte lösas som 2016 och behöver ett tillskott.

Julstaden 2017

För att bevaka positionen som *Nordens ledande ljusstad* behöver ett budgetmässigt utrymme skapas som möjliggör utveckling. Konceptet och gestaltningsprogrammet är fortsatt starkt men verksamhetsmodellen saknar idag den självförstärkande effekten, där det kommersiella intresset succesivt bygger plattformen.

Genom den utökade uppdragsersättningen stärks förutsättningarna för ett fortsatt arbete för både utveckling av innehåll och samarbeten. För att evenemanget framgent ska vara

framgångsrikt, är det nödvändigt med ett ökat engagemang från berörda intressenter. För Julstaden prioriteras att hitta samspelet mellan spektakulära inslag, gestaltungsprogram som skapar "julmys" och en genomtänkt kampanj.

Budget

Genom den förändring som gjorts har evenemanget en budget 2017 som innebär att Julstaden temporärt säkrats och kan genomföras på samma sätt som 2016. Uppdragsersättningen från och med 2017 är 4,4 mkr.

Intäkter (mkr)	Justerad budget 2017	Utfall 2016
Uppdragsersättning	4,4	2
Tillskjuten uppdragsersättning	0	2,4*
2021	0	0,4**
Storhotellgruppen	1	1
Samarbetsavtal	2,2	2,2
Försäljning	2,3	2,3
Summa	9,9	10,3

Kostnader (mkr)	Budget 2017	Utfall 2016
Försäljning	-2,2	-2,2
Personal, arbetsplatser, konsulter, lagerhyra	-2,9	-2,7
Gestaltning ljusgranar	-2,6	-2,6
Program	-0,6	-0,9
Nyårsfirande Götaplatsen	-0,3	-0,4
Marknadsföring	-1	-1,2
Invigning	-0,3	-0,3
Summa	-9,9	-10,3

* Tillskjuten uppdragsersättning på 2,4 mkr

** Extra finansierad aktivitet

Under 2017 fortsätter arbetet med att skapa utrymme för förnyelse:

- Undersöka möjligheten att överföra administrativt ansvar för den förvaltande delen av Julstadens kostnader; lagring, underhåll samt upp och nedtagning av ljusgranar och ljusslingor som återkommer årligen.
- Kommersialisering genom delaktighet och engagemang bland intressenterna.
- Utveckling av nyheter med potential att skapa uppmärksamhet ur ett destinationsperspektiv
- Julstadens bidrag till destinations- och stadsutveckling i en expansiv tid borde öppna upp för möjligheten till utökat samarbete med såväl fastighetsägare, byggföretag och flera av stadens verksamheter.

4. Sammanfattning och fortsatt arbete

Sammanfattningsvis föreslås Kulturkalaset 2017 anpassas enligt nedan:

- Minskas med en dag: öppna onsdagen den 16 augusti (istället för tisdag den 15 augusti).
- Anpassas till en mindre festivalplattform. Initialt planerad utifrån tre huvudfestplatser: Götaplatsen, Barnens kulturkalas och Bältesspännarparken.
- Dragningskraft prioriteras till förmån för publikintresse och för att bibehålla kommersiellt intresse.
- Prioritera samarbeten som skapar delaktighet och inkludering.

Julstadens utvecklingsarbete fokuserar på:

- Utvecklingsarbete av de kommersiella förutsättningarna.
- Utveckling av innehåll.
- En översyn av kostnadssidan, samt om delar kan bäras av annan huvudman inom stadens organisation.

Under hösten 2017 föreslås en utvärdering av Kulturkalaset med särskilt fokus på hur Kulturkalaset svarat upp mot uppdragsbeskrivningen. Denna, tillsammans med en översyn av Julstaden, ger en bild av eventuella behov av justeringar/revideringar av respektive evenemangs vision, uppdrag, syfte och mål.